Ч. 54 (11.022). Львів, пятниця 11. березня 1927. Poaztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Год. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Напруження чи злагіднення?

Львів, 10. березня 1927.

За кулісами світової політики відбувається якась дивна акція високої скалі напруження, акція якої тільки відривчасті фрагменти находять свій відгомін на прилюдній пресовій арені. В осередку ?? напружуючої акції хронічний — англьо-радянський конфлікт, що погрожує воєнною плутаниною на всьому просторі евразійського континенту.

І знову „висока політика“ — з невдоволенням запримітить неодин читач. Прикро нам надуживати терпеливости читачів. І ми з охотою відвернулись би від тієї „високої політики“, колиб тут не йшло про нас, про нашу будуччину, колиб ті бурини, що знімаються з двох супротивних боків, зі силою непереможної стихії не насувалися на нашу територію. Однак небезпека ґіґантного, просто апокаліптичного конфлікту зосереджується і ваготить якраз над нашою територією, а брамою наступу противників в Европі має стати українсько-білоруська смуга між Балтиком і Неґропонтом. А ось що примушує нас — від часу до часу — звернути увагу і на „високу політику“.

Англьо-радянська дипльоматична перестрілка викликала не лише зацікавлення, але й тривогу в европейській публичній опінії. Поруч з тим на затьмареному виднокрузі почала автоматично виринати українська проблема. Є це вже постійне правило, що кожночасне напруження відносин між західніми могутностями і східною імперією видвигає нерозвязане досі в повному обємі українське питання. Так було підчас світової війни, так заповідається й тепер, а українська політична еміґрація в загальному наслідує прийоми і тактику першої української еміґрації (Орлик-Войнаровський).

Англія в своїх підготуваннях до неминучого конфлікту поспішно шукає союзників і муринів. Ясно, що в її рахунках не останнє місце займає й невигоріле досі противенство України до Росії. Зновуж національна свідомість на Україні стихійно зростає, досягаючи вершин свого розвитку, що не викликує радісного почування в Москві. Закордонна преса подає, що головнокомандуючий червоною армією Ворошилов висловився за введенням російської командної мови в цілій армії СРСР. А одночасно на Україні все настирливіше знимаються голоси (очевидно, в пануючих комуністичних колах) за створенням власної, самостійної української армії. Говориться навіть про те, що на червневому зїзді рад та справа має бути поставлена на порядок нарад. Отже, не вважаючи домагання Ворошилова і квасну міну Москви, висунення такої важної справи, хочби тільки в порядку дискусії, не може відбутися без пасивної згоди Москви. А це доказує, що у важливому моменті слід пригнути Україну до себе, в зародку припинити можливі відосередні тенденції. Ясно, що — як англійські очі звернені сьогодні на Рад. Україну, так радянські намагання виходять поза межі західних границь СРСР. Таким чином на порядок дня виходить універсальна українська проблема.

Англьо-радянське напруження в останніх тижнях погрожувало осягнути крайну точку. З обох боків розпочато горячкову працю. Англія розпочала твердо натискати на Литву, перевівши грудневий переворот в Ковні. Одночасно Англія повела залицянковий наступ на Німеччину, що в створеній ситуації виростає на рішаючий европейський чинник, від якого залежить успіх одної або другої сторони. Наслідком цього є видвигнення східної проблеми на біжучій Раді Ліґи Націй і заходи з метою довести до німецько-польського порозуміння.

Крім середньо европейського відтинку Англія звернула увагу й на полудневo-східний відтинок европейського фронту, на Італію і Грецію, звертаючи їх проти радянського союзника — Туреччини. Як подає „Шікаґо Трібюн“, в творенні англьо-італьо-грецького порозуміння Черчіль довів до повної згоди. На основі цієї згоди Греції забезпечується дотеперішній стан посідання та запевняється їй осягнення Константинополя (від Туреччини), Додеканн (від Італії) і Кипр (від Англії). Італія одержує 50 міл. фунтів штерл. на зброєння і здобутки в Малій Азії. Розуміється, що ці інформації здементували представники Англії й Італії в Анґорі, одначе тривога Туреччини зовсім не вказує на безосновність поданих інформацій про зміст англьо-італьо-грецького порозуміння.

Одним з наслідків цього порозуміння і утверджування антирадянського фронту є санкція з боку Італії румунської суверенности над Бесарабією, перед чим довгі літа боронився Рим. Все це доказує, що антирадянський ланцюг творить Англія не лише від Балтику по Чорне море, але й здовж Адріятику до берегів Малої Азії, не згадуючи про внутрішньо-азійський фронт.

Ясно, що радянська дипльоматія не засипляє справи. Горячково заходиться вона біля перетягнення на свій бік балтійських держав. В тому напрямку вдалося радянській дипльоматії осягнути деякі успіхи, довівши до пакту про неаґресію з Латвією. З іншими балтійськими державами (за винятком Финляндії) продовжуються переговори. В останньому часі збільшився натиск Москви і на Польщу, яку з одного боку приманюється перспективами корисного для неї торговельного трактату, а з другого вічно висувається пакт про неаґресію. А щоби осягнути намічені цілі, йде підготовка щодо створення їй, виключно у власному інтересі, внутрішніх труднощів. Одночасно відновлено заходи в справі порозуміння з Францією. З тією метою радянський амбасадор у Парижі Раковський має в руках нові пропозиції Москви в справі визнання царських боргів у Франції.

Так відбувається підготовка обох супротивних сторін, що вказувало би на зріст англьо-радянського напруження. А однак останні дні принесли значне злагіднення, навіть заспокоєння.

Чемберлєн заповідає англійську терпеливість у відношенні до радяншини.

„Колиб Англія — твердить він — думала тільки про свої власні інтереси, то давно перейшлаб від слів до діл, але Англія глядить на справи з вищої точки погляду і розуміє, що негайне зірвання англьорадянських взаємин могло би мати важкі наслідки для Східної Европи, де стан *річей зовсім іще не є устійнений.*“

Зновуж Сталін, розглядаючи можливість війни, заявляє, що

„вороги СРСР не є до неї підготовані і лякаються її вислідів, а робітники Західної Европи не хотять боротися з Рад. Союзом“.

Ясно, що справа не в робітниках, а в непідготованости одної й другої сторони. І тому в цьому році не буде війни. Та ще й тому, що стан у Сх. Европі не є устійнений. Богато змісту можнаб вкладати в ці пітійські слова Чемберлена. Та нас цікавить тільки одно, що небезпеку воєнного конфлікту, без сумніву страшнішого, як минула світова війна, поки-що відсунено на дальший плян. Але підготовка до рішаючої зустрічі відбувається далі, і то на всіх відтинках, на всіх фронтах.

Нашим обовязком освідомити собі цю неминучість конфлікту і бути готовими до його зустрічі по лінії збірних інтересів усієї української нації.

Ф. Ф.

справі, тобто в справі англьо-більшовицької війни, не тільки обі названі ноти, але також опубліковані більшовицькою пресою документи б. царського дипльомата Сабліна. Саблін був за царських часів великим дипльоматичним достойником у Льондоні. По революції він лишився тамже та тів і веде по нинішній день „дипльоматичну“ акцію проти більшовиків. Про успіхи своїх протибільшовицьких заходів та досягнень писав він обширні реляції б. царському амбасадорові у Парижі Гірсові, що працює по нинішній день у Парижі в повному контакті з вел. князем Миколою Миколаєвичем над реставрацією російської монархії.

Більшовики якимсь дивом добули всі документи, тобто письменні реляції Сабліна та опублікували їх в пресі. З них видно, що в Англії та в Америці є чинники, які дуже бажають генерального розправи з більшовиками. Все це переважно великі фінансові магнати. Саблін стояв у звязках і з англійським урядом, але цей все обливав протибільшовицький запал Сабліна зимною водою. Та всеж у часі генерального страйку не відкинув запропонованої Сабліном допомоги російських еміґрантів у поборюванні страйку. Ці документи використовують більшовики дуже енергійно в своїй пропаганді проти Англії та не забули згадати про них навіть у своїй відповіди на англійську ноту.

Та про це ми згадали так мимоходом, щоби таким чином допомогти нашим читачам зорієнтуватися в настроях населення на території цілого СРСР. Там рахуються з можливістю війни. До того деякі воївничі промови комуністичних лідерів тільки укріплювали населення СРСР. у тому погляді, що війна неминуча. Воєнна психоза охопила там не тільки звичайних безпартійних смертельників, але й комуністів. Ця психоза породила в рядах деяких комуністичних груп навіть паніку. І ось ті самі державні мужі та партійні лідери, що недавно виголошували войовничі промови, тепер чомусь понизили тон. Доказом на те останні виступи Сталіна і Ворошилова в Москві.

На передвиборчих зборах робітників тзв. сталінських залізничих майстерень дістав Сталін цілий ряд письменних запитів: буде війна, чи не буде? На це ясне питання дав він таку відповідь:

— Товариші! Як водиться, промовцям „покладено“ говорити без краю для того, щоби інші також без краю їх слухали. Я гадаю, що на цей раз ми зробимо трохи інакше. Я обмежуся тим, що буду відповідати на запитання, подані в записках окремих товаришів. Я гадаю, що так буде веселіше. Якщо згоди, то я беруся до діла. Більшість цих записок зводить справу до одного питання: *чи буде в нас війна цього року, весною, чи в осени цього року.*

Моя відповідь: — Війни в нас не буде ні весною, ні в осени цього року. Не буде в нас війни цього року не через те, що нема загалом небезпеки імперіялістичних війн. Ні, небезпека війни істнує. Війни не буде цього року через те, що наші вороги не готові до війни, через те, що наші вороги бояться наслідків війни більше, ніж хто інший, через те, що робітники на Заході не хочуть воювати зі СРСР., а воювати без робітників не можна, через те зрештою, що проводимо твердо й непохитно політику миру, а ці обставини утрудняють війну з нашою країною“.

Далі говорить Сталін про східню

Війна чи мир?

Голоси комуністичних потентатів Сталіна і Ворошилова.

В звязку з подіями на Далекому Сході і в звязку з розвиваючимся там більшовицько-англійським конфліктом обійшли всю европейську пресу — а й нині обходять — воєнні алярми. Вся вона творить на основі деяких фактів найріжнородніші комбінації англійсько-більшовицького збройного конфлікту в Европі. До великого занепокоєння европейської опінії з приводу можливости такого конфлікту причинилася у великій мірі остання виміна дипльоматичних нот між Анґлією та СРСР. Прилюдну опінію в СРСР. заінтригували в тійже

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 99/27. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Dilo“ Nr. 49 (10.992) z dnia 5. marca 1927 pod tytułem: 1) „Udar u brudy“ w ustępach a) między słowami „n ijszlys a“ a słowami „Teper“, b) między słowami „zokrema“ a słowami „Od nak“. 2) „Ukrajinśki stilci w A e- ryci“ w całości zawierają ad 1) znam. zb. z § 65a uk., ad 2) zn. zbr. z § 65c uznał dokonaną w dnia 4. marca 1927 roku konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę po 400 Zł. Lwów, dnia 7. marca 1927.

Hawel.

політику СРСР. та оправдує її перед деякими невдоволеними з неї комуністами.

Нам кажуть, що політика дружби, що ми її провадимо щодо підлеглих і кольоніяльних народів Сходу, небезпечна деякими поступками з нашого боку а також деякими збитками для нас. Це, звичайно, правильно. Але всяка інша політика була би для нас непридатною не тільки з точки зору принципової, але й з точки зору збитків по зовнішній політиці. Що ми тут принципово не можемо провадити іншої політики крім політики дружби, це витікає з самого єства радянської влади, що розбила пута імперіялізму і збудувала на цьому свою силу. Через це, я не буду богато говорити про це. Розглянемо справу з точки зору збитків зовнішньої політики. Кордони нашої держави на Сході з Китаєм, Афґаністаном, Персією, Туреччиною, як відомо, простягаються на кілька тисяч верстов. На цих кордонах у нас є тепер дуже невелике число війська, що перебуває у дружніх відносинах з населенням прикордонних держав і ми маємо змогу дозволити собі величезну економію в справі охорони кордонів тому, що ми провадимо політику дружби з цими державами. Але припустимо, що відносини з цими країнами були би в нас недружніми, а ворожими, як це траплялося в період російського самодержавства. Миб тоді мусіли держати на цих кордонах кілька армій озброєних з ніг до голови і цілий ряд міноносців, скажімо, в районі Шангаю, як це роблять тепер деякі імперіялістичні держави.

Ось чому я гадаю, що наша політика на Сході є найправильніша в принципіяльному відношенні, найвірніша з точки зору політичних наслідків і найекономніша з усіх можливих політик на Сході. Я вже не кажу за те, що така політика забезпечує нам тривалий мир на Сході не тільки що-до кольоніяльних та залежних країн, але й що-до Англії. Чи розірве Англія торговельну угоду 1921 року? Чи порве вона дипльоматичні зносини з СРСР? Звичайно, розрив взаємин з боку Англії може статись. Але я гадаю, що на це сподіватися доводиться мало. А мало через те, що нічого крім мінусів розрив не зможе дати. Я вже не кажу про те, що за тої мирної політики, яку провадить СРСР, відповідальність за розрив була би найтяжшою відповідальністю зо всіх можливих тяжких відповідальностей, що їх може взяти на себе уряд.

Так успокоює комуністів Сталін, але не каже ні словом про те, що „мирна“ політика СРСР на Сході, яка не вимагає там великої військової сили, згромаджує натомість величезні військові сили на західних кордонах СРСР. Цього, зрештою, комуністам з фабрик і знати не потрібно, бо за них знають такі речі та й думають за них такі головачі, як Сталін. Цю промову виголосив Сталін у Москві 1. березня ц. р.

Заразже на другий день забрав у тій самій справі голос на інших виборчих зборах комуністів і безпартійних фабричних робітників Москви (Завод. ч. 21.) червоний „генераліссімус“ Ворошилов.

Останнім часом — говорив він — міжнародній стан нібм погіршав. Наш стан в оточенні буржуазних країн, між іншим, завжди був напружений та це й зрозуміло. Вже одно те, що ми є єдина в світі держава трудящих, що будуємо нове життя, будуємо соціялістичне господарство, — вже це одно викликає природню ненависть з боку капіталіст. країн. Перед капіталістичними країнами була ділема — визнати нас чи знищити. Довгий час вони пробували нас знищити, але їм це не вдалося і вони примушені були визнати нас.

Англія до останнього часу була одна з дужих капіталістичних країн. Тепер же вона переживає занепад. З Китаю англійці добували величезний прибуток, зараз терплять кольосальні збитки. Буржуазія шукає винуватців цих збитків і насідає на уряд. Англійські лорди — не марксисти. Вони не будуть по марксистськи шукати причини подій. Вони пробують всі свої невдачі, які призначені історією спихнути на наші голови. Звідси бажання загрозити нам нотою, а коли пощастить, то й на ділі. Нас обвинувачують у тому, що наші радянські діячі виступають проти капіталістичного світу. Буржуазія свій вік вижила; пролетаріяту, що прийшов до влади, правда, тільки в одній, але такій великій, як СРСР, країні належить переробити старий та гнилий світ на нове суспільство. Ми не відмовляємося від революційної роботи в нашій країні, ми не можемо також заборонити окремим нашим громадянам провадити революційну роботу і поза нашою країною — це їхня особиста справа. Аджеж ми не заявляємо жадних претенсій англійському уряду в звязку з тим, що англійські громадяни допомагають контр-революції в Китаї та інших країнах.

Чи може статися розрив між нами й Англією? Може статися, коли цього бажає англійський уряд. Однак, треба мати на оці, що значні групи капіталістів Англії зацікавлені в торговельних стосунках з нами. Вони безперечно відповідним чином вплинуть на уряд. Але з другого боку треба памятати, що великий вплив на уряд мають твердолобі, які можуть примусити його піти на розрив. Проте для нас від цього нічого не зміниться. Англія і зараз провадить далі антирадянську роботу на наших окраїнах, у Польщі, Литві й інших державах. Ми розриву не бажаємо, але коли він станеться, ми в паніку не вдаримося і провадитимемо нашу політичну, економічну й культурну роботу зміцнення та будування соціялістичного господарства в нашій країні. Що-ж до інших капіталістичних країн, то треба сказати, що Англія не зустрінула там особливого співчуття“.

Так заспокоюють ті два всесильні нині у СРСР державні мужі прилюдну опінію робітництва перед несимпатичним і невеселим маревом нової війни. І хоч у більшовицько-англійських взаєминах останніми днями взагалі ніщо не змінилося, то обидва вони стараються ослабити свої недавні ще войовничі виступи та усунути з перед очей пролетаріяту грізні перспективи війни. Чому вони вдарили в такий миролюбивий а навіть дефензивний тон і що на це вплинуло — невідомо. Та всеж цікаво познайомитися з тими голосами міродатних у СРСР чинників. Правдоподібно примусили їх до того обставини внутрішнього характеру, як нотерійно відома господарська і фінансова скрута та висліди останніх виборів до рад, при яких вийшла на яву дуже велика сконсолідованість протирадянських елементів. А це справи, що на випадок реального збройного конфлікту не принеслиб більшовикам користи ні в господарському ні в політичному відношенні.

Радянська Україна.

Карієра Затонського в КП(б)У.

Харківські газети з 4. березня ц. р. приносять на видних і передових місцях біографію Володимира Затонського з нагоди його вибору головою Центральної Контрольної Комісії (ЦКК.) комуністичної партії більшовиків України (КП(б)У). До тепер був Затонський одним з секретарів КП(б)У. і членом політичного бюра тоїж партії. Вибір його на голову ЦКК. треба вважати авансом у партійній єрархії. — З тої нагоди не зашкодить і нам подати деякі дати з життя та діяльности того визначного нині „українця“, що береться осідлати українську стихію та, наховставши її і сівши на неї, покермувати її при помочі комуністичної вуздечки і вудил в інтернаціональне комуністичне море.

Отже Володимир Петрович Затонський (род. 1888 р.) є сином правосл. священика села Лисець Камянець - подільського повіту. Покінчив гімназію та фізико-математичний факультет київського університету. Від 1913 р. був він доцентом Київського Політехнічного Інституту й управителем хемічної лябораторії тогож Інституту. Спочатку був він членом російської соціял-демократичної партії, а по революції 1905 р. став більшовиком. Найбільше „благодатних“ для України подвигів політичного характеру доконав Затонський в часі великої революції, що почалася 1917 р. З ними теж варто познайомити наших читачів. Вже в листопаді 1917 р. став він головою київського комітету партії більшовиків, а потім увійшов до першого більшовицького уряду для України в характері народнього секретаря (тоді ще й у більшовиків були секретарі замісць народ. комісарів!) освіти. Він в томуж році відкривав і перший заарнжований комуністами зїзд філії російської компартії на Україні (тоді вона ще не звалась КП(б)У!), який і „вибрав“ його до першого більшовицького уряду для України. Далі був він представником УСРР. при Раднаркомі РСФРР. і тоді підписав декрет про організацію червоної армії (замісць ч. гвардії). В 1918 р. стояв на чолі більшовицьких партизанів проти гетьмана а потім проти Директорії. В 1918 р. входить він до першого уряду (не секретаріяту) призначеного більшовиками для України в характері народн. комісаря освіти. В 1919 входить до т. зв. Всеукр. Рев. Комітету. Крім того є членом Революційної Військової Ради XII. більшов. армії, що була окружена в Одесі та пробивається з нею на північ, де бере участь в боях за Київ. В 1920 році стає головою тодіш. Галицького Революційного Комітету та осідає в Тернополі. В 1920—21 р. Затонський займається дуже інтензивно нищенням політичного „бандитизму“ на Україні („бандитизмом“ звуть більшовики повстання проти них). Коли закінчився т. зв. воєнний комунізм, стає Затонський в 1922 р. головою Вукоспілки (кооперативної централі на Україні). В 1923 р. призначують його знов народнім комісарем освіти УСРР., а в 1924 стає членом Революційної Військової Ради української військової округи. Тепер є Затонський членом Всесоюзного Центр. Вик. Комітету, членом президії ВУЦВК-ту, членом президії Всесоюзного ЦВК-ту, членом Ради Національностей і членом ЦК. КП(б)У. IX. зїзд КП(б)У. вибрав його був секретарем ЦК. КП(б)У. і членом політбюра, а обєднаний пленум ЦК. і ЦКК — КП(б)У. вибрав його головою ЦКК, крім того є він нач. редактором „Комуніста“.

Затонський є попри те кавалером ордену „Червоного Прапора“. Цей орден дістав за заслуги при поборюванні „бандитизму“ на Україні. Як бачите, то титулятура того достойника не мала.

Реґуляція границь між УСРР. і Північно-кавказьким краєм.

Харківські „Вісти“ з 4. березня ц. р. повідомляють: „Щоб врегулювати кордони між УСРР. і Північно-кавказьким краєм президія Всеукраїнського Центр. Викон. Комітету доручила постійному представникові України при уряді СРСР. Г. І. Петровському порушити це питання на засіданні президії Центр. Вик. Комітету СРСР. Вирівнання кордонів між УСРР. і Північно-кавказьким краєм повинно бути в районі ст. Черткове (кордон Старобільської Округи та Північно-кавказького краю).

Д-Р ЛУКА ЛУЦІВ.

Л. Совінський і Т. Шевченко.

(Продовження.)

З цього часу походить і вірш Едварда Желіговського (Антона Сови): „*Do brata Tarasa Szewczenki*“; цей вірш перед вписанням його під повищим заголовком у „Дневник“ Шевченка 1858 р. друкувався в „*Poezjach Antoniego Sowy*“, цензурованих 16. серпня 1857, під заголовком: „*Do poety ludu*“ (без згадки про Шевченка) — тому я не буду ближче над ним застановлятися, хоч нема сумніву, що вірш цей відноситься до Шевченка[1]).

З того часу треба ще занотувати два польські голоси про Шевченка, які появлялися на сторінках еміграційної преси в Парижі. У „*Wiadomościach Polskich*“, 1858, ч. 50. якийсь польський дописувач брав Шевченка в оборону перед нападами київської польської шляхти. „Пропаганда Куліша і Шевченка, на думку того дописувача, є звернена і проти Москви (а не тільки проти Польщі, як гадала шляхта) — чого треба дочитуватися між рядками“. (І. Франко: „Шевченко героєм польської революційної легенди“, в „Життю і Слові“, 1894, І., ст. 381). Про становище того автора в українській справі свідчить оцей його вислів, що Правобереже „*jest i da Bóg nie przestanie byc Polską*“.

Рік пізніше появилася рівнож у Парижі стаття якогось поляка з Київщини в демократичному „*Przegląd i rzeczy polskich*“ під заг.: „*O stosunku obecnym Ukrainy do Polski*“. Автор ось як характеризував Шевченкову творчість: „*Jego poezje pisane są wybornym i czystym językiem ukraińskim, noszą wysoką cechę narodowości, są często za gwałtowne, za rozpaczliwe, za hajdamackie*“. „*Widocznie marzył* (Ш-о) *o wyzwoleniu się Ukrainy i samobytnem jej życiu i przesiąkł cały zasadą bezwarunkowej swobody i wolności*“[2]). Далі тойсам автор подав перший вістку про спосіб аґітації Шевченка при помочі зерен пшениці; завдяки цій притчі стаття його стала предметом дослідів І. Франка, М. Драгоманова і В. Щурата.[3])

2. Українсько-польська полеміка з початком 60-их років м. ст.

Ми вже згадували, що поляки, готуючися до нового повстання, послугувалися в аґітації нелеґальними Шевченковими поемами головно на це, щоби збільшити свої повстанчі ряди українцями. Та й українці, користаючи з деяких, хоч малих пільг, почали рухатися. Шевченкова поезія викликала часто ось які наслідки. Ще в 1859 р. істнувала в Київі польська студантська організація під назвою „*ukraińska gmina*“, до котрої належав між іншим Володимир Антонович, а Тадей Рильський був навіть її головою.[4]) Та вже весною 1860 р. згадані члени утворюють „Українську Громаду“. Оця рухливість українців тривожила поляків. В. Антоновича звали вони зрадником, на що він гордо відповідав в „Основі“, 1862, І., ст. 95.: Я горджуся словом „зрадник“, бо „Украинцы признають сыномъ меня своего народа“.

Ми вже чули вище, як дописувач „*Wiadomości Polskich*“ уважав ціле Правобереже польським. В тому дусі ділала польська політична пропаганда в краю й у Франції, від якої головно сподівалися поляки піддержки в боротьбі з Москвою. Польського становища боронили: „*Czas*“, 1860, Ч. 256; „*Revue Contemporaine*“, 1860, Ч. 210; „*Bibliateka Warszawska*“, 1861, грудень; „*Gazeta Warszawska*“, 1861, чч. 304—10.[5])

Українці мали тоді одиноку трибуну, петербурську „Основу“, в якій обороняли українське становище М. Костомаров, П. Куліш і В. Антонович. Костомарову легко вдалося опрокинути польські аргументи, а то тим більше, що з польської сторони писано між іншим, що „якийсь Лех, на імя Симеон, в X. віці положив основи польським козакам — т. є. запорожцям“.) Для нас цікаве, що в тому спорі брала участь і пробуджуючася Галичина. А саме Костомаров видрукував у своїй статті „Отвѣтъ на выходки газеты „*Czas*“ і „*Revue Contemporaine*“, присланий кимось зі Львова вірш: „*Niema Rusi*“, *odpowiedź na plakaty Polaków v uniwersytecie we Lwowie 1860*, де між іншим читаємо:

»Niema Rusi, niema!« — a przecież sumienie
Lęka się na samo o niej przypomnienie!
. . . .
Polskie (!) mędrcy piszą: Lwów, Ziemia Podolska
Wołyń, Ukraina — że to wszystko Polska!!
A więc niema Rusi, bo jej niema w głowie
Dziennikarzy polskich, ni w spolszczonym Lwowie.[7])

М. Костомаров витягав братню руку полякам до згоди і бажав: „утвержденія братской любови и духовнаго согласія съ Поляками; но пусть же они возлюбятъ и уразумѣютъ историческую истину“. (Тамже, ст. 135).

Подібно писав і другий визначний сучасний український діяч, П. Куліш, у статті: „Полякамъ объ украинцахъ“, витикаючи київській польській шляхті наґінку на перший український буквар і на Шевченкові твори, видані в формі метеликів. Для поляків, писав Куліш, любов українського народу до гайдамацьких пісень — є фанатизмом, — а для нас, це также законне, як любов поляків до своєї історичної традиції. І Куліш простягав руку до порозуміння, закликаючи поляків іти „путемъ просвѣщенія и справедливости, путемъ уразумленія общей пользы“.[8])

Одначе, як зазначував у своїй промові знаний історик літератури

1) Д-р В. Щурат: „Шевченко-Желіговський-Чечот“, „Діло“, 1910, ч. 117; *Józef Tretiak: „Bohdan Zaleski na tułactwie“ t. II. st. 389.*

[2]) *Op. cit.:* „Життє і Слово“, 1894, І., ст. 384.

[3]) Пор. мою статтю: „Притча про зерно пшениці“, „Діло“, 1926, ч. 52—55.

[4]) Пор. „Автобіографічна записка Костя Михальчука“, в „Зап. Н. Т. Ш.“, т. 121, ст. 234—235, рік 1914.

[5]) Пор. „Основа“, 1861, ІІ. ст. 121; 1862, І. ст. 87.

[6]) *Ibidem*: 1861 ІІ. ст. 32.

[7]) „Основа“ 1861, ІІ. ст. 123.

[8]) „Основа“, 1862. ІІ. ст. 73, 82, 83.

Проєкт виборчої реформи.

„На знищене Русі".

Варшава, 9. березня 1927.

У соймовій конституційній комісії посол Гломбінський (ЗЛН) предложив свій проєкт зміни виборчої ординації. Гломбінський годиться на введення союзу виборчих ліст по містах, але є за тим, щоби лише кільком найбільшим містам признати утворення самостійних виб. округів; інші повинні творити одну виб. цілість з селом. Заявлюється за зменшенням загального числа послів. У свім проєкті бажає Гл. вмістити окрему постанову для окраїн і предкладає утворити там окремі національні виборчі групи. Внесення пос. Гломбінського змірує до зміни обовязуючої тепер виборчої ординації шляхом розпорядку президента на таких основах: 1) заг. число послів не може перевисшати 300, з того з виборів 250, з держ. ліст 50, 2) скількість мандатів, що припадає на виб. міські округи: Варшава, Познань, Краків, Львів, Лодзь, Вильно полишається незміненою; з решти мандатів усталить президент держави на внесення Ради мін. скількість мандатів, що припадає на поодинокі виб. округи, а саме на основі числа голосів, відданих в кождім окрузі в останніх виборах до сойму і сенату в 1922 р. і у відношенні до того числа так, щоби на 1 пос. мандат припадало не менше 25 тис. голосів, відданих при останніх виборах, 3) в части львівського воєвідства і на території цілого станиславівського, тернопільського, волинського, поліського і новгородського воєвідства виборці до сойму творитимуть дві окремі ґрупи, одну польську і одну непольську. Президент держави усталить поділ мандатів які припадають на обі групи виборців, але так, щоби кожній з тих груп припала бодай ⅓ пос. мандатів і щоби на кожне воєвідство припадало щонайменше 2 сенаторські мандати.

Крутять на всі боки...

Варшава, 9. березня 1927.

Сьогодні відбулося засідання адміністраційної підкомісії, на якому велися наради над 2. точкою законопроєкту про виборчу ординацію до сільських громад. Ці наради закінчилися приняттям внесення Путека і Козловського, яке постановляє, що в „кресових" воєвідствах голосування відбуватиметься не на лісти, але на назвища, при чому польська меншість має мати заґарантованих 40 прц. мандатів. У Познанщині буде задержана дотеперішня система пропорціональна. У всіх інших воєвідствах вибори малиб відбуватися на основі звичайної більшости голосів.

Пополудні відбулося повне засідання адміністраційної комісії, на якому ухвалено анулювати приняту дня 4. ц. м. 2-гу точку законопроєкту.

Анґлія не бажає протибільшовицької ліґи.

Женева, 9. березня 1927.

Чемберлен в інтервю з журналістами заперечив рішучо чутки з більшовицьких джерел, які приписують британській політиці змагання створити протибільшовицьку лігу. „Ми ніколи не змагали до того — говорив Чемберлен — і не будемо старатися створити таку лігу. Політика В. Британії не змінила свого курсу від часу Льокарна, а висловом її є: мир. Метою нашої політики закріпити мир, що в части лише забезпечений трактатами. Британський уряд ніколи не старався переводити свої справи засіванням непорозуміння між іншими краями".

Додатковий бюджет анґл. військ у Китаю.

Льондон, 9. березня 1927.

Палата громад ухвалила 303 голосами проти 124 додатковий бюджет у сумі 960.000 фунтів на вислання англійських військ до Китаю.

Переговори Штреземана з Залеським і Бріяном.

Женева, 9. березня 1927.

Міністри Штреземан і Залеський обговорювали неполаднані досі торговельні і господарські справи, що інтересують обі держави. Уложили плян ділання, який предложать своїм урядам до затвердження. Передовсім навяжуть наново господарські переговори. Після розмови з мін. Залеським відвідав Штреземана Бріян. Вислідом конференції Бріяна зі Штреземаном є те, що той останній має одержати повновласти на заіменування канадійського представника членом правлячої комісії в окрузі Саари.

Увільнення Авксентієвих.

Варшава, 9. березня 1927.

Як ми вже вчора повідомляли, перед тутешнім найвищим судом станули Теодор Авксентіїв і його жінка, обвинувачені в убивстві д-ра Марґулієса. В імени вдови по д-рі Марґулієсі виступав д-р Ізлер, обвинувачених боронив д-р Л. Ганкевич. Прокуратор заявився проти допущення заступства пошкодованої сторони, як непередбаченого законом. Трибунал прихилився до становища прокуратора. Після реферату прокуратор заявився за відкиненням зажалення неважности, зголошеного чортківським прокуратором, як формально неумотивованого. З огляду на те суд затвердив увільняючий присуд, виданий в першій інстанції.

Біржа.

Гроші.

На приватній біржі американський доляр 8·94. Банк Польський платив за доляра в готівці 8·90, за Ню-Йорк 8·93.

Вл. Д. Спасович, виголошений іменем поляків на обіді в перші роковини смерти Шевченка,— ще не настав був тоді час „братської любови межи народами"; [9]) що це так, побачимо з дальших рядків; що тієї „братерської любови" нема і сьогодні—про це прекрасно знає кожний читач.

3. Леонард Совінський.

Перший із поляків, що писав про Шевченка не принагідно, але присвятив авторові „Кобзаря" окрему студію — був *„epigon romantyzmu"* польського, син генерала, що загинув у Варшаві 1831 р. — Леонард Совінський (1831—1887). Родився Совінський у Березівці на Поділлі із матері українки, селянки кріпачки, з якою оженився його батько, через що бойкотувала дім Совінських доооколична шляхта. До шкіл ходив у Межибожі й Житомирі і в році 1847 прийшов у київський університет, з якого в квітні тогож року заарештовано професора рисунків — Шевченка. В Києві був цілих десять літ, де належав до поступового гуртка польської молоді, яка гуртувалася коло час. *„Gwiazda"*, що воювала із Грабовського *„Tygodnik*-ом *Petersbursk*-им". Демократична польська молодь, серед якої аж до 1860 р., як ми чули вище, були й українці, — *„propagowała prawo ludu do ziemi i do oświaty"*, голосячи демократизацію життя. Живучи серед моря українського сільського населення, могла вона ці ідеї практично переводити тільки серед українців, тому то й „хлопоманили" тоді деякі поляки. До таких „україноманів" належав і Совінський. Дехто, як Антонович і Рильський, перенявшись до живого поезією Шевченка, — вертали назад до українського пня, а Совінський, *„choć bardzo krytycznie usposobiony wobec szlachty polskiej i pańszczyznianych stosunków na kresach, choc przejęty najżywszą sympatją dla ludu i poezji ukraińskiej, przecież nie stracił ani źdźbła swej polskości"*.[10])

Серед таких настроїв жив Совінський у Києві і після 1857 р., удержуючись *„guwernerk*-ою" і публіцистикою. Оженившися 1862 р., не довго проживав на Україні, бо вже 1862 р. заслано його до Курська за зредаґування адреси іменем подільської шляхти до царя, щоб Поділля прилучити до Конґресівки. Із заслання вернув він аж 1868 р. до Варшави, духово зломанний і висміваний позитивістами за свої романтичні погляди, яким лишився вірний аж до смерти.[11])

Поезії Совінського вийшли в двох томиках у Познані 1875: *„Poezje Sowińskiego"* і під заг.: *„O zmroku"*, Варшава, 1885. Якже оцей „епіґон романтизму",[12]) чи, як зве його Брида, „романтик кресовий"[13]) — ставився до автора „Кобзаря"?

(Продовження буде.)

---

[9]) Ibidem 1862. III. ст. 29.

[10]) *Leonard Sowiński: „Wybór poezyj". Opracował Wład. Bryda. „Biblioteka Narodowa" I. N. 45; ст. 3—6.*

[11]) *Тамже: ст. 7—10.*

[12]) *Al. Brückner: „Dzieje lit. polskiej" t. II., ст. 321.*

[13]) *„Wybór poezyj", ст. 35.*

НОВИНКИ.

— **Вільні торговельні посади.** Від „Союза Українських Купців" у Львові одержуємо таку новинку: Часто зголошуються молоді хлопці до ріжних наших установ у Львові з проханням примістити їх, як практикантів у торговельних підприємствах. Такі прохання нашої молоді остають звичайно без відповіди, бо ніхто не знає, чи є де вільне місце в якійнебудь торговлі. „Союз Українських Купців" у Львові звертається отсим з проханням до всіх своїх членів та інших наших купців, як також до всього громадянства, щоб подавали до відома С. У. К. (Мохнацького ч. 6.) про вільні місця в торговельних підприємствах, а Союз У. К., маючи на увазі вільні посади і місця для практикантів, зможе спрямовувати туди нашу молодь. Помагати нашій торговельній молоді в її зусиллях є обовязком кожного.

— **На „живи помнік" кур. Собінського.** Попала в наші руки літографована „одезва" повітового учительського комітету в Мостиськах у справі вшанування пок. куратора Стан. Собінського. Відозва закликає ціле учительство повіту деклярувати 1 проц. від поборів своєї місячної платні на протязі одного або двох літ на вибудування у Львові бурси ім. Ст. Собінського для дітей учителів нібито без ріжниці національности. В комітеті, що підписав цю відозву, фіґурує якимсь чудом-дивом аж трьох учителів-українців, що забрили вже, як видно, дуже далеко... Слід іще зазначити, що така відозва — це властиво „полецене" і горе тому вчителеві, що хотів би не повинуватися такому моральному примусові, яким є згадана відозва.

— **Перехрещування вулиць.** Внедовзі щезне у Львові ще одна стара назва вулиці: вул. Панська називатиметься вул. марш. Пілсудського. Так рішила міська рада. Не гадаємо, щоби в такій дрібній справі треба аж добувати політичних арґументів. Як звав, так звав... але гадаємо, що не дуже розумна система завелась від довшого часу по містах, які перехрещують старі, гарні, поетичні назви, як „Сонячна", „Зелена", „Весела", „Гончарська", „Лісна", „Мучна", „Тиха", „Садівницька" на прізвища славних і менше славних, в три роки по смерти вже зовсім невідомих людей. Місто подобає на кепсько складений катальоґ. Десятки прізвищ з подібними закінченнями плутаються і важко найти якусь льоґіку в охрещуванні вулиці іменем чоловіка, який ніколи не тільки не жив на ній, але й взагалі не мав з цим містом нічого спільного. Розумніше було би славним людям ставити памятники і лишити це місце на сторінках історії, а вулиці залишити для назв, що мають справді якийсь історичний звязок з ними.

— **Із студентського життя.** Українська „Студентська Громада" у Варшаві святкує 12-го ц. м. 6-ті роковини свого заснування Академією — концертом і посвяченням прапору Т-ва в соборі на Празі.

— **Особисті вісти.** У Львові промувався на доктора медицини Олександер Мальчик з Бушкович.

— **Солодка надія** це спроби варшавського уряду обнизити ціну єдиного солодкого предмету буденного життя для бідного населення: цукру.

— **Жарти історії.** Урядовий литовський орган „Летува" приносить літературну статтю, в якій Косцюшко прославлюється як литовський патріот і герой, що боровся за незалежність Литви. Як бачите: історія має два кінці. Литовське походження Міцкевича можна замазати тим, що він писав у польській мові, але тут діяча важко. Два ворогуючі народи поляки та литовці будуть видирати собі тепер Косцюшка як „свого".

— **Ріжна темна хроніка.** Почався доразовий суд над збунтованими вязнями у військовій вязниці на Замарстинові. Дарма, що в мент цього бунту частина львівської преси заперечувала катеґорично цю подію, тепер дізнаємось, що вона правдива майже в усіх подробицях. Їх обвинувачують у бунті та змові проти влади з наміром утечі. Провідником їх є якийсь Біньковський, що сидить за крадіж та непослух владі; на суді він нічого не каже і поводиться апатично, кажучи, що недужий, бо має сліди розбитої голови та раненої руки. Два інші скидають вину на нього. Збунтовані поставили у вязниці барикади і пробували її підпалити. — Одночасно ведеться розправа проти бувш. голови реемиґраційного товариства полонених „J. U. R." і „Етап" Ярохобського, який зловживав своїм становищем, обдирав бідних і крав гроші, використовував свій персонал, а при цьому грав незаконно ролю лікаря. — Півтора року вязниці дістав у Перемишлі парубок з Малковичь, що з пімсти підпалив свому парохові обоpiг, від якого згоріла шопа та стайня, вартости 700 зол. — Студентська шапочка служила як виrідна покришка двом злодіям із Варшави, що приїхали на операційний терен до Львова. Одного з них учера поліція зловила на фякрі, як їхав із палями на залізницю. Називається він майже по домашньому і інтернаціонально: Маєр Германн; його приятель утік і зберіг покищо інкоґніто.

— **Сенсації.** Рабін Раймунд із Софії перейшов з усією родиною на православя. — Польський майор Урбанов[illegible]

шов німецький кордон, пропонуючи німцям свою службу як шпигун. — Професор европейської історії в університеті Говард, Роберт Льорд, зрікся своєї катедри і вступив до духовної католицької семинарії в місті Брайтен (Англія). Був він експертом від польських справ підчас Мирової Конференції в Парижі. — Поліція в Будапешті зачинила клюб роялістів, ствердивши, що аристократія бавиться там азартовими грами. — У Парижі приниилися одного дня всі пневматичні годинники на вулицях і площах. Міська рада забула... відновити контракт з товариством пневматичних годинників.

— **Палення померших** стане небавком дозволене в Польщі окремим розпорядком, який означить умовини щодо будування крематорій. Можна буде палити тіло лише тих, що лишуть по собі докази, що цього бажали.

— **З жіночих рекордів.** Третім містром-жінкою в Европі є жінка Мінна Сіллянпее. Першою була Боксфільд в Англії, другою Ніна Банґ у Данії. Сіллянпее зробила більшу карієру як її попередниці, бо почала її з фабричної робітниці та домашньої служниці. Якийсь час вела бюро посередництва служниць, пізніше була кооперативною інструкторкою, а в 1907 р. вибрана до парляменту. Ясно, що вона мала солідну освіту, яку здобула власною працею. Видавала журнал „Товаришка".

— **Для шахістів.** 11-а черга шахових змагань у Ню-Иорку скінчилась таким вислідом: Капабляка 7, Немцовіч 6 і пів, Альохін, 5. Відмар 4, Шпільман 3 і пів, Маршаль 3.

— **Світова всячина.** У Данії помер винахідник добродійних марок М. Гольбель, який дав почин цій ідеї 20 літ тому. — Маґістрат Ляйпціґу протестує проти внеску соціялістів, щоби головну площу назвати „площею Карла Маркса", мотивуючи це тим, що така назва відібється шкідливо на інтересах міста як торгового центра. — Найвищий суд у Ню Иорку рішив, що тамошній собор св. Миколая і 19 інших мастків у ріжних американських містах переходять під опіку еп. Кедровського, представника православної церкви від імени радянського уряду. — Льойда Джорджа обвинувачують у тім, що він продав підчас свого міністерства 90 особам шляхоцькі титули за великі гроші і ці гроші призначив на пропаґанду своєї партії. — У Мілянї один чоловік, що від 10 літ сидів у санаторії для умово недужих, неждано вернувся до палати, яку втратив і вийшов звідти зовсім здоровий. — Дарма, що при останнім тягненні польської долярівки оголошено число льосу, який виграв 40.000 зол., його власник дотепер не зголосився.

— **Хореоґрафічну студію** відчинив у Львові танцюрист М. Гонтар, який приймає вписи на курси ритмічних танків щоденно від 3—5 г. поп. в салі „Бесіди" вул. Рутовського 22, I. пов. „Народний Дім". Лекції відбуватимуться також при фортепяні.

— **З кіна.** Найближчою програмою кіна „Палас" буде „Велика парада", драма із світової війни, признана одною з найкращих в Америці.

Поможіть бідній дітворі!

Поклик „Української Захоронки".

Товариство „Українська Захоронка" у Львові святкує цього року 25-літній ювилей свойого істнування. Вона займається вихованням міщанських дітей у передшкільному віці від 3—6 року. У відповідно уладжених захоронках під проводом дібраних педагогічних сил подають перші основи національної свідомости малим дітям робітників і всім тим, яким важка щоденна праця не дозволяє занятися дітьми. Вага такого доброго виховання міщанської дітвори є зрозуміла для будуччини українського народу. „Українська Захоронка" не має (крім контролі) ніякої помочі від держави ані від міста, вона живе тільки жертвенністю власної небогатої суспільности, а всеж таки вона вспіла удержати досі вісім (8) захоронок у Львові, в яких виховуються сотки дітей, з яких вийшло вже богато свідомої молоді до дальших шкіл.

Та фонди „Української Захоронки" вичерпуються. Вони не вистарчають на покриття найконечніших видатків. Оплата льокалів, слуг, закупно харчів, оплата Пенсійного Інституту, Каси Хорих, вугля на зиму і т. п. забирає місячно весь дохід, придбаний Товариством. А між дітворою є половина таких, яким треба справити дещо з одягу, бо жаль дивитися на дитину, що рветься до школи, а не має в чому вийти, бо мусить іти боса. З ювилеєм 25-літнього свойого істнування бажалоб Товариство „Українська Захоронка" приступити до оснування нових захоронок на передмістях Львова. Тому Виділ Товариства звертається отсим з проханням: поможіть „Українській Захоронці" і зложіть для неї ювилейний дар. Хоч би найменший даток приймає українська дітвора з великою подякою. Датки належить висилати під адресою: Земельний Банк Гіпотечний у Львові, Підвале 7, з заначенням „Для Української Захоронки у Львові".

Також просимо всіх, кому добро маленької дітвори лежить на серці, щоби вписувалися в члени Товариства „Українська Захоронка" у Львові, якої Управа урядує в домівці при вул. Руській ч. 3, що понеділка від 4—5 год. попол.

Львів, в березні 1927 р.

Не збідніє ніхто а збогатіє, хто вишле чимскорше свою лепту на „Дім вдів і сиріт по священиках". Кілька золотих — це не гріш, але переслані масово на таку гарну ціль, становлять народнє богацтво. Отже ніхто не збідніє а збогатіє лептою, яку вишле: Львів, Домініканська ч. 11. Комітет допом. вд. і сирот. по свящ.

Дописи.

Гуцульщина. *(З культурно-просвітнього життя).* Ніхто би й не подумав, що тут у глибокій закутині, такій далекій від культурного центра, йде кипуча культурно-освітня праця. Не сплять люди в дальших горах, Гуцульщина будиться до нового життя, прямує до освіти, до поліпшення своєї долі. В косівськім повіті замітний тепер кооперативний рух. Ростуть кооператива мов гриби по дощі, ростуть і змагаються — на превеликий страх нечисленних поляків і всього жидівства, яке так сильно Гуцульщину опанувало. З кооперативним рухом росте і просвітна робота. В самому Косові заложено заходом місцевого Кружка „Рідної Школи" 6-тижневий курс для сільських кооператив, який саме тепер скінчився. На курс зачало ходити 65 учасників, з яких скінчило його 53 з добрим успіхом. Усі вони надзвичайно пильно слухали викладів, не опускаючи з них ні одного слова. Варто було бачити цю мішанину віку і пола, як вдивлена у своїх професорів формально поглощувала те знання, яке їй так радо давалося. Ученики курсу — переважно гуцульські діти і їх батьки: були там дівчатка і хлопці від 12 ти літ аж до поважних господарів з біліючим волоссям. Усі ці будучі культурно-освітні робітники, а головно кооператори, ходили й по 10 км. денно пішком (прим. з Кут), а були і з дальших околиць, (пр. аж з Жабя). Як показує програма курсу, ученики дістали не лише чисто фахове вишколення, але й загально-освітнє. На програму курсу складалися такі предмети: 1) теорія й історія кооперації, 2) книговодство й діловодство, 3) купецькі рахунки, 4) товарознавство, 5) економічна географія, 6) кооперативне законознавство, 7) історія і географія України, 8) бібліотекознавство, 9) організація кооперативно-освітньої справи на селі, 10) позашкільна освіта. Вже з вище наведеного видно наглядно, що старанням управи курсу було дати учасникам за той короткий час бодай найпотрібніші відомости з обсягу фахової і позашкільної освіти, щоби приготовити їх до майбутнього ведення культурно-освітньої праці на селі. Ученики курсу перебували переважно в Косові на удержанні своїх же кооператив. На закінчення курсу зібралися інтеліґенти з околиці, які враз з присутнім інспектором Р. Союза зі Львова теплими словами заохочували учасників до їх важкої праці. Будучи принагідним свідком самого акту закінчення курсу й роздачі свідоцтв, я був дуже зворушений, коли бачив радість курсантів з одержаних свідоцтв і чув слова горячої подяки 6-ом лекторам, які так богато труду вложили в цей курс. Між учениками й лекторами було видно дружні відносини, а зворушення моє дійшло до найвищої степени, коли з грудей усіх присутніх понеслося могутнє: „Ще не вмерла", яким свято закінчено. — В Косівщині найбільш відрадним і найважнішим є факт, що місцеві інтеліґенти, переважно діяльні громадяни, працюють усі разом і нема тут антаґонізму, як по інших наших місточках. Тому то й можливо тут працювати зі здвоєною енерґією, а сліди тої благочинної праці є замітні на кожнім місці. Місцевий Кружок „Рідної Школи" враз з філією Т-ва „Просвіта" приймив 2 просвітних інструкторів для піднесення культурно-освітнього стану гуцульських сіл. Заходами тогож Кружка будується в Косові ремісница школа, в якій найде також приміщення сирітський захист. З вище наведеного видно, що інтеліґенція Косівщини розвиває інтензивну діяльність в напрямі піднесення культурно-освітнього стану косівського повіту. Правда, не бракує на жаль і тут темних духів, які радіб поширити роздор між селянами і баламутять їх комуністичними, а радше анархістичними кличами та хотіли би вмовити в них, що інтеліґенція то уиди... що не бажають їм добра, а хотять їх держати в темноті. Та це лише укріпляє віру селян у щире змагання їхньої інтеліґенції освітити нашого гуцула і прийти йому з помічю зі щирим серцем. Можна сміло висловити надію, що при дальшій співпраці інтеліґенції зі селянами культурно-освітнє життя косівського повіту поплине повним руслом на славу цілого повіту.

Памятаймо: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист в добі лихоліття!

Зі спорту.

Курс для спортових інструкторів.

Спортова Рада подає до відома, що отворення курсу для спортових інструкторів з причин від неї незалежних відбудеться щойно в суботу дня 12. березня ц. р. в год. 6-ій вечером в салі Академічного Дому при вул. Супінського ч. 21.

Зголошення кандидатів на курс приймає Секретаріят У. С. Союзу щодня від год. 10—12. передпол., вул. Руська ч. 18. I. пов. Додаткові зголошення на курс приймається в суботу дня 12. III. ц. р. в год. 5·45 в салі Акад. Дому.

Розгривки в копаному мячі 1927 р.

Український Спортовий Союз у Львові подає до відома:

Розгривки за мистецтво в копанім мячі на рік 1927 відбуватимуться в такім порядку:

1) Перемиський округ: 17. IV. Беркут-Довбуш, 25. IV. Беркут-Сян, 1. V. Сян-Довбуш, 8. V. Довбуш-Беркут, 15. V. Довбуш-Сян, 22. V. Сян-Беркут.

2) Львівський округ: 17. IV. Україна-Богун, 25. IV. С. С. С. IV.-Богун, 1. V. Богун-Україна, 8. V. Україна-С. С. С. IV., 15. V. С. С. С. IV.-Україна, 22. V. Богун-С. С. С. IV.

3) Стрийський округ: 25. IV. Скала-Підгіря, 1. V. Підгіря-Ропник, 8. V. Ропник-Скала, 15. V. Підгіря-Скала, 22. V. Ропник-Підгіря, 2. VI. Скала-Ропник.

4) Коломийський округ: 1. V. Сокіл-Запороже, 15. V. Запороже-Сокіл.

Півфінальні змагання: 29. V. побідник I. окр.-побідник II. окр., 19. VI. побідник II. окр.-побідник I. окр., 12. VI. побідник III. окр.-побідник IV. окр., 19. VI. побідник IV. окр.-побідник III. окр.

Фінальні змагання: 26. VI. побідник III. і IV. окр.-побідник I. і II. окр., 3. VII. побідник I. і II. окр.-побідник III. і IV. окр.

Ближчі дані в справі мистецьких змагань будуть подані в обіжнику, який на днях висилається всім дотичним спортовим товариствам і секціям.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Конкурс

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові (Ринок ч. 10.) оголошує конкурс на посаду службовика.

Вимагане є: укінчення Високої Торговельної Школи зі спеціяльним відділом банковим, — знання мови німецької і французької, або німецької і англійської — писання на машині, — добре і впрявне письмо, відповідне для ділових книг. Пожадані є: практика банкова, евентуально в кооперативах, як також стенографія.

Ближші услівя будуть подані устно.

Подання враз з залучниками, у відписах і описом перебігу життя — належить пересилати до Центробанку, в годинах урядових до дня 20-ого березня ц. р. включно.

Особисті зголошення і всякі інтервенції є виключені. Заусловлення наступить на підставі взаїмного порозуміння. 1672 2-3

Загальні Збори

кооперативи **„Українське Народнє Мистецтво"** жін. пром. кооп. з обмеж. пор. у Львові відбудуться дня 19. березня 1927. о год. 5-ій попол. в салі „Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22. з таким порядком нарад:

1. Відкриття Зборів.
2. Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів.
3. Звіт з діяльности за 1926 р.
4. Відчитання звіту з ревізії, переведеної Ревізійним Союзом Українських Кооп.
5. Затвердження білянсу за 1926 рік і розділ чистого зиску.
6. Доповняючий вибір Надзірної Ради.
7. Внески і запити.

Замкнення рахунків і білянс за 1926 рік виложені до перегляду членів в льокалі кооперативи при вул. Руській 18/I. поверх щоденно від 6—7 год. вечером.

НАДЗІРНА РАДА.

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.